

Aleksandra Cofta-Broniewska

Jacewo, pow. Inowrocław

Informator Archeologiczny : badania 3, 189-190

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

JACĘWO, pow. Inowrocław

Katedra Archeologii Pradziejowej
i Wczesnośredniowiecznej UAM

Badania prowadziła dr Aleksandra Cofta-Broniewska.

Drugi sezon badań. Osada z okresu rzymskiego.

Tegoroczne prace wykopaliskowe na stanowisku 4 b w Jacęwie były kontynuacją ubiegłorocznych wstępnych badań powierzchniowych i sondażowych. Najważniejszym okazało się odsłonięcie zarysu zabudowania mieszczącego warsztat bursztyniarski. Była to budowla nasienne, słupowa w kształcie prostokąta o bokach 5 x 4 m. Podłogę stanowiła twarda, zbita, jakby przepalona, czarna ziemia pierwotnego humusu, pokryta cienką warstewką sielonkawej glinki. W obrębie zabudowania w pobliżu ściany zachodniej, w niezbyt głębokim nieckowatym zakłębnięciu, mieściło się małe /50 cm średnicy/ palenisko gliniane, a w części wschodniej znajdowało się miejsce pracy bursztyniarza. To ostatnie wyraźnie wyznacza silne skupienie ścinków bursztynu /ok. 4000 sztuk/ i fragmentów zniszczonych w czasie obróbki paciorków bursztynowych /ponad 100/.

Tuż obok wspomnianego zabudowania w kierunku południowo-zachodnim zauważono dość wyraźną koncentrację znalezisk rogowych i kościanych i to głównie w postaci surowca i półwyrobów. Fakt ten sugeruje istnienie gdzieś w pobliżu warsztatu rogowiarskiego. Byłby to już drugi tego rodzaju warsztat. Wydaje się, że mieszkańcy osady jacęwskiej trudnili się także wytopeniem żelaza.

Z zabytków ruchomych poza wspomnianymi odpadami produkcyjnymi bursztynu, surowca i półwytworami rogowymi, na uwagę zasługują 3 paciorki bursztynowe, w tym jeden ósemkowaty, 2 paciorki szklane i ułamki przedmiotów szklanych, efektowna szpila rogowa, występujące w dużych ilościach /9 sztuk/ przęśliki gliniane oraz bo-

gactwo materiału ceramicznego.

JAKTORÓW, pow. Grodzisk
Masowiecki

Zespół Badań nad Polskim
Średniowieczem UW i PW

Badaniami kierował Andrzej Kempisty. Finansował
WKZ w Warszawie. Pierwszy sezon badań. Kurhan
z okresu wpływów rzymskich /późnego ?/.

Badany obiekt to jeden z dwóch położonych obok siebie na osi W-E kurhanów. Kurhan I, którego badania rozpoczęto w czerwcu 1969 roku, zajmuje pozycję bardziej zachodnią. Obydwa kurhany posiadają prawie identyczne wymiary: ok. 22 m średnicy podstawy i ok. 80-90 cm wysokości. Zlokalizowane są one na rozległej łące, na północnym skraju Jaktorowa i na wschód od stawów należących do SGGW.

W środkowej części kurhanu I było rozległe zagłębienie, które - jak się okazało w toku badań - powstało w wyniku wkopu pochodzącego z drugiej połowy XVIII wieku. Świadczą o tym znalezione monety i inne zabytki. Wkop ten spowodował zniszczenie pochówku zajmującego centralne miejsce pod nasypem. Ślady tego pochówku, w postaci nielicznych skorup i okruchów ozdób bursztynowych, znaleziono na wtórnym złożu, w warstwach ziemi odrzuconej w czasie wykonywania wkopu. Odkryte zabytki pozwalają z dużym prawdopodobieństwem przyjąć, że pochówek pochodzi z późnego okresu rzymskiego.

Mimo wspomnianych zniszczeń udało się odkryć interesujące założenie konstrukcyjne obiektu. Był on sbudowany głównie z cegły, ale na jego powierzchni oraz w sklepieniu warstw nasypowych